

WOJEWODA PODLASKI
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3

NK-II.4131.92.2016.AKR

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446),

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XI/91/2016 Rady Gminy Wąsosz z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad udzielania i rozmiaru zniżek nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach prowadzonych przez Gminę Wąsosz.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 31 maja 2016 r. Rada Gminy Wąsosz podjęła uchwałę Nr XI/91/2016 w sprawie w sprawie określenia szczegółowych zasad udzielenia i rozmiaru zniżek nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach prowadzonych przez Gminę Wąsosz.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 7 czerwca 2016 r. i z urzędu poddana została kontroli legalności.

Analiza zapisów przedmiotowej uchwały wykazała, iż podjęta została z naruszeniem prawa, w związku z powyższym organ nadzoru w dniu 20 czerwca 2016 r. wszczął postępowanie nadzorcze. Zgodnie bowiem z treścią art. 91 ustawy o samorządzie gminnym, uchwała organu gminy sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia.

Jak wynika z pisma Wójta Gminy Wąsosz z dnia 31 maja 2016 r., znak: RG.0002.11.2016, badana uchwała podjęta została bez opiniowania jej projektu z organizacją związkową, do czego zobowiązuje art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1881).

W ocenie organu nadzoru obowiązek uzyskania opinii do projektu przedmiotowego aktu prawnego jest obligatoryjny pomimo, iż żaden z nauczycieli zatrudnionych na terenie gminy Wąsosz nie jest członkiem związku zawodowego.

Stosownie do art. 19 ust. 1 ww. ustawy organizacja związkowa, reprezentatywna w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240), zwanej dalej "ustawą o Radzie Dialogu Społecznego", ma prawo opiniowania założeń i projektów aktów prawnych w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych.

Organy władzy i administracji rządowej oraz organy samorządu terytorialnego kierują założeniami albo projekty aktów prawnych, o których mowa w ust. 1, do odpowiednich władz statutowych związku, określając termin przedstawienia opinii nie krótszy jednak niż 30 dni. Termin ten może zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Skrócenie terminu wymaga szczególnego uzasadnienia. Bieg terminu na przedstawienie opinii liczy się od dnia następującego po dniu doręczenia założeń albo projektu wraz z pismem określającym termin przedstawienia opinii. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia – art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych.

Podjęcie przez Radę Gminy Wąsosz przedmiotowej uchwały z pominięciem obowiązkowego uprzedniego przedłożenia projektu uchwały do zaopiniowania związkom zawodowym w myśl cyt. wyżej art. 19 ust. 2 ustawy o związkach zawodowych jest istotnym naruszeniem prawa, uzasadniającym stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały.

Orzecznictwo sądów administracyjnych w powyższej kwestii jest jednolite. W uzasadnieniu wyroku WSA w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2014 r., (sygn. akt II SA/Wa 2329/13) wskazano: „Skoro udział związków zawodowych w procesie legislacyjnym jest regulowany ustawowo, to przypadek pominięcia związków zawodowych w opiniowaniu projektu uchwały organu jednostki samorządu terytorialnego stanowi istotne naruszenie prawa, w rozumieniu ustawy o samorządzie gminy. Daje on podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały, gdyż godzi w ustawowo określony tryb podejmowania aktu normatywnego (aktu prawa miejscowego). Należy podkreślić, że prawidłowa pod względem prawnym uchwała musi spełniać niezbędne wymagania zarówno w aspekcie materialnym, jak i formalnym”.

Wskazać również należy, za opinią Podlaskiego Kuratora Oświaty z dnia 9 czerwca 2016 r., znak OP.545.57.2016, iż § 3 ust. 1 uchwały określono, że dyrektor szkoły może być zwolniony w części lub całości z obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin, zaś

w § 4 uchwały, że takiego zwolnienia dokonuje Wójt Gminy, określając jednocześnie wysokość i czas zwolnienia.

Zgodnie z art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.), dyrektorowi i wicedyrektorowi szkoły oraz nauczycielowi pełniącemu inne stanowisko kierownicze w szkole, a także nauczycielowi, który obowiązki kierownicze pełni w zastępstwie nauczyciela, któremu powierzono stanowisko kierownicze, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć w zależności od wielkości i typu szkoły oraz warunków pracy lub zwalnia się ich od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

W myśl art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, organ prowadzący szkołę określa zasady udzielania i rozmiar obniżek, o których mowa w art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

Przepisy powyższe nie zawierają więc upoważnienia dla organu prowadzącego do zwolnienia dyrektora szkoły w części z obowiązku realizacji tygodniowego wymiaru godzin. „Częściowe zwolnienie” stanowi de facto obniżkę godzin, której rozmiar został już ustalony w § 2 przedmiotowej uchwały.

Na podstawie art. 42 ust. 7 pkt 2 w zw. z art. 42 ust. 6 Karty Nauczyciela, organ prowadzący jest natomiast upoważniony do zwolnienia dyrektora (w całości) od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

W świetle art. 91d pkt 1 Karty Nauczyciela, zadania i kompetencje określone w art. 42 ust. 7 (w tym przyznanie zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela) tej ustawy wykonuje rada gminy, a nie wójt jak wskazano w § 4 uchwały.

Końcowo należy stwierdzić za Podlaskim Kuratorem Oświaty, że treść § 5 uchwały przekracza delegację zawartą w powołanym wyżej art. 42 ust. 7 pkt 2 Karty Nauczyciela, stanowiącym podstawę prawną podjęcia opiniowanej uchwały, ponieważ godziny ponadwymiarowe mogą być przydzielane nauczycielom w szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania, zaś nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze

nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. (art. 35 ust. 1 Karty Nauczyciela).

Oceniając powyższe należy uznać, że wskazane uchybienia skutkują koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku za pośrednictwem Wojewody w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Urszula Dunaj
Kierownik Zespołu Radców Prawnych

Otrzymuje:
Rada Gminy Wąsosz